

Voorjaarskamp Terschelling 1980

Op Koninginnedag vertrekken we met vijf mensen richting Terschelling. Tijdens de busrit over de Afsluitdijk zien we in het IJsselmeer alleen Kuifeenden, Wilde eenden en een enkele Tafeleend.

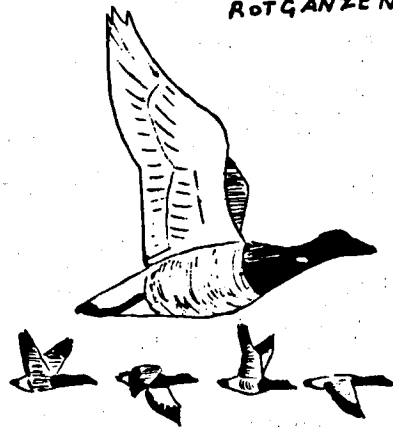
De zonnige, maar winderige overtocht van Harlingen naar Terschelling levert meer op. Het aflopende tij heeft er voor gezorgd dat veel zandplaten droog gevallen zijn. Op deze platen staan veel Eidereenden, Scholeksters en Rosse grutto's. Ook zien we in de verte 8 Zeehonden die in de warme zon liggen te bakken. Langs zij vliegen Kok-, Zilver- en Stormmeeuwen. Ook komen er vrij veel Sterns langs: voornamelijk Visdiefjes met hun rode snavel met zwarte punt, maar ook een enkele Grote stern, te herkennen aan zijn formaat en zwarte snavel met gele punt.

Na aankomst zetten we de tenten op op het kampeerterrein van Staatsbosbeheer in Lies. De eerste vogels melden zich al snel: een troepje van 6 Barmsijzen laat zich regelmatig zien en horen. Ook Kneu, Zanglijster, Winterkoning en Vink horen we als in of voor de tent zitten. Deze vogels vinden broedgelegenheid in en achter het terrein gelegen bos. De eerste dagen scheert ook een paartje Blauwe kiekendieven regelmatig laag over de tenten; naarmate we er langer staan zien we ze minder.

Na het doen van inkopen volgen we de eerste dag het fietspad vanaf Oosterend door de polder. Er naar toe fietsend zien we al ettelijke troepjes Rotganzen vliegen en ja hoor in een weiland vlak achter de dijk staan ze: zo'n 1500 stuks. We lopen er langs het wad heen en vanachter de dijk laten ze zich prima bekijken. Om een voor ons onduidelijke reden vliegt na een tijdje de hele troep op. Ze gaan recht over ons heen (een bewijs dat ze ons niet gezien hebben) op zo'n 5 tot 10 meter boven ons. De lucht wordt er even door verduisterd, toch wel een machtig gezicht.

Een groot deel van de totale Rotganzenpopulatie is rond deze tijd van het jaar op onze eilanden aanwezig alvorens de 5000 tot 6000 km lange tocht naar de broedgebieden in Siberië te ondernemen. Er wordt dan ook druk voedsel gezocht. Fourageerden de Rotganzen voorheen

ROTGANZEN

voornamelijk buitendijks, nu is het zo dat ze regelmatig op binnendijkse graslanden te vinden zijn. Dit schijnt toch wel problemen te geven, daar er, zoals nu, wel duizenden op het eiland kunnen zijn. Eind april - begin mei is namelijk de groei van het gras al begonnen. Behalve afgevreten wordt het gras ook vervuild door de

enorme hoeveelheid uitwerpselen. Daar het vee rond die tijd al buiten is, krijgt het gras dan geen tijd om schoon te regenen, zich op te richten en door te groeien. We zien dan ook al op een perceel een luchtdrukkanon staan dat op gezette tijden een knal geeft. tot op het kampeerterrein is dit geluid overdag en 's nachts te horen. Langs dit fietspad door de polder hopen we bij de Hoerner kooi ook Kemp- haantjes te zien. We kunnen er echter dit keer geen ontdekken. Later in de week zien we bij het Formerumer Wiel wel 2 ♂♂ : een met een witte en een met bruinrode kraag.

Aan de wadkant zien we weer voornamelijk Scholeksters, Tureluurs met hun rode poten en Rosse grutto's. Van de Rosse grutto's is een deel in het zomerkleed met fraai roodbruine borst en buik. Ook de Steenlopers showen hun zomerkleed met opvallende koptekening. In de vlucht lijken ze veel op kleine Scholeksters.

Fietsend richting tent horen we het roepen van Tureluurs, Wulpen, Kieviten en Grutto's. Deze laatste heeft in tegenstelling tot de Rosse grutto alleen een roodbruine borst en we zien hem niet langs het wad.

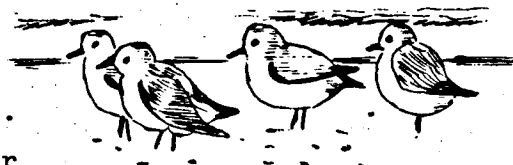
De volgende dag staat een tocht over de Boschplaat op het programma. Omdat er 's morgens springtij wordt verwacht, is ons eerste doel de wadkant. De fietsen worden bij paal 24 neergezet en daarna gaat het langs de afzetting van het broedgebied naar het wad. Onderweg zien we weer troepjes Rotganzen en vrij veel Eidereenden, vooral ♂♂. Ook passeren we de Zilvermeeuwenkolonie.

Bij het wad aangekomen lopen we tegen de storm in richting Amelanderduintjes. Hoewel het water vrij laag staat, lukt het toch niet de vierde slenk met laarzen te nemen. Er zit niets anders op: de laarzen

en de broek uit en door het water van 8°C of een paar kilometer om lopen. Met wind en zon droog je snel dus in het snel beslist: erdoor! Door de Noordoosterstorm windkracht 7 - 8 komt het water niet erg hoog. De aantallen wadvogels vallen dan ook tegen. Wel zien we weer Rotganzen, Eidereenden en Rosse grutto's. Ook komen er regelmatig Steenlopers voorbij. Bij het Amelanderduin is het bar en boos: de harde wind zorgt voor zandstormen en een luw plekje is niet eenvoudig te vinden. Na brood met zand en korte siësta gaat het verder naar de oostpunt van het eiland. Hier vindt nog steeds duinvorming plaats en jong duintjes en vochtige lage gedeelten wisselen elkaar af. Rotganzen en Eidereenden zoeken er naar voedsel en ook Stormmeeuwen vliegen er rond.

De terugtocht over het strand levert weinig op: wat Scholeksters en Drieteenstrandlopers die fourageren langs de waterlijn. Vanachter de stuifdijk kunnen we nog wel een troep Rotganzen prima bekijken.

De derde dag komt de wind nog steeds uit de Noordoosthoek, maar weer schijnt de zon. We zetten de fietsen bij de Wierschuur neer en besluiten eerst een kijkje te nemen bij de kooien. In de buurt van de Jan Willems-

DRIETEENSTRANDLOPERS

kooi zien we 2 baltsende Kiekendieven. In eerste instantie lijken het blauwe. Nauwkeuriger kijken levert echter een donkere vleugelstreep bij de ene op en een wel wat kleine lichte stuitvlek bij de andere; het moet een paar grauwe zijn! Ze laten zich prima bekijken en ook een Wespndief komt nog even in beeld. Langs het afgesloten deel van de Boschplaat gaat het verder naar de wadkant. Op de graslanden tussen de kooien zien we veel Wulpen en Tapuiten en bij een plasje loopt een Oeverloper. Ook nu staat het water in de Waddenzee weer niet zo hoog. We lopen tot de eerste slenk. Dit keer staan er naast de al eerder genoemde soorten ook Bonte strandlopers: kleine wadvogels met de in het zomerkleed opvallende zwarte buikvlek. Af en toe vliegt er een klein troepje Kanoetstrandlopers langs, echte dikbuiken onder de strandlopers. Enkele Strandplevieren lopen heen en weer; later zullen we ze nog veel beter zien. De terugtocht gaat langs dezelfde route. We zien onze eerste Beflijster: een ♂, prachtig is de witte halve

maan op zijn borst te zien.

De zondag begint wat bewolkt, wel probeert de zon erdoor te komen. Dichtbij het kamp horen we voor het eerst een Braamsluiper en ook de Geelgors is aangekomen.

Langs het natuurmonument de Koegelwieck fietsen we naar het pad dat door de duinen naar het westen gaat. Onderweg zien we weer Beflijsters, dit keer een troepje van vijf. Het zit ons niet mee: 2 lekke banden tegelijkertijd. Tijdens het plakken echter kunnen we een Bruine kiek ♂ bekijken, die zich op zo'n 5 meter afstand tegoed doet aan de resten van een Konijn.

Bij de Kroonpolders gekomen maken we een wandeling naar het grote meer. We zien regelmatig Rietgorzen en ook de Rietzanger laat zich horen. In het meer de gebruikelijke watervogels: Slobeenden, Krakeenden, Wildeenden, Dodaarsjes, Kuifeenden en 2 Tafeleenden. Een Sprinkhaanrietzanger laat zijn eentonig snorrend geluid langdurig horen. Boven het rietland zweeft een paartje Bruine kiekendieven. Erg mooi is de "gevlekte" bovenkant van de ♂ en de lichte kop van de ♀ te zien.

In de lage natte delen van de Noordvaarder zien we nog enkele Groenpootruiters, Tureluurs, Slobeenden en ook 2 Watersnippen.

Langs de waddendijk fietsen we terug. Daar zien we de eerste huiszwaluwen bij een boerderij en de al eerder genoemde Kemphanen. In de lucht hangen weer troepen Rotganzen.

De laatste dag van ons verblijf (de anderen blijven nog wat langer) gaan we, nu de wind is afgenomen, weer naar de kooien. Er is nu meer zang en ook het geluid is beter te horen.

Op de graslandjes zien we nog troepen Koperwieken met een enkele Kramsvogel ertussen. Ook krijgen we een Beflijster, een Zanglijster, een Merel en een Kramsvogel in één beeld. Heel goed is nu de fletsbruine bovenkant van de Beflijster ♂ te zien.

Dan is er even opwinding. Niet iedereen heeft het meteen in de gaten, want de Kiekendieven hangen ook weer in de lucht. Het is ook wel toevalstreffer op een afstand van 3 - 4 meter zit een Draaihals tegen de stam van een Berk. Zo dicht is de tekening en de kleur van de rug inderdaad boomschorsachtig.

Aan de wadkant wachten we het hoogwater af. De Rosse grutto's en

Scholeksters komen steeds meer naar ons toe. Een Strandplevier waagt zich vlakbij ons. Het ontbreken van het zwart op het voorhoofd en een bruinige borstvlak klopt niet met de vogelgids. De beschrijving lezend komen we erachter met een ♀ te doen te hebben. Het beestje komt steeds dichterbij tot op zo'n 2 - 3 meter afstand. De opmerking: "Je zou haast denken dat hij een nest heeft" wordt bewaarheid. Op zo'n 2 meter van ons af gaat de plevier zitten, maar niet lang: het is toch wel erg dichtbij. We besluiten even te kijken en dan gauw te maken dat we weg komen. En jawel hoor: een ondiep kuiltje met wat schelpgruis en 3 eitjes. Het ligt wel op een gevaarlijke plaats, als het water echt hoog komt spoelt het weg.

Op zoek naar een nieuwe luwe plek zien we een mooie hoge kant. En niet te geloven weer vliegt een Strandplevier op. Toch niet nog een keer? ! Jawel, nu in de begroeiing: een nestje met 2 eitjes. We gaan weer snel verder. De derde keer kunnen we rustig zitten, Ze komen prachtig voor ons staan: de Rosse grutto's, Steenlopers, Bontbekplevieren, Bonte strandlopers, Zilver- en Goudplevieren en ook een groep van 16 Groenpootruiters. Dit alles is nog even een leuke afsluiting van een fijne tijd op Skylge

Anneke van Galen-Verschiere.